

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Csokonai Vitéz Mihály: Köszöntő

Láncba fűzni most szeretném
Én a jázmin s violát,
Hogy velek megtisztelhetném
Ezt a lelke-várta mát.

Szép Lilim! halmos mellyedre
Rózsazáport hintenék;
Haj, Lilim: hősín öledre
A piros mint illenék!

Jaj, de most a tél csatázik
S véle a szél és a jég,
Minden fagy most, minden fázik,
Csak szerelmünk lángja ég.

A te szádon a tavasznak
Százszorszépe nyíl, virít;
Ah! az én orcáim asznak,
Engem a nyár süt, pirít.

Eszerént mi bőjthavában
Ollyal kedveskedhetünk,
Amit csak tavasz javában
S nyár felé szemlélhetünk:

Add nekem te két orcádnak
Kellemes virágait,
Én ajánlom bíbor szádnak
Szám hevülő csókjait.

Óh, engedd meg, hogy meghintsem
Vélek orcád két felét,
Hogy velek köszöntsem, kincsem!
Szép nevednek reggelét.

Ötven versbe ötven szókkal
Annyi érzés bé nem fér,
Mint egy csókba: hát egy csókkal
Száz köszöntő fel nem ér.

Én azért hív tisztelése
Íly ritmusba foglalom,
Té's, ha tetszik, idvezlése
Így fogadd el, angyalom.

Forrás: Csokonai Vitéz Mihály összes költeményei és versfordításai I. Unikornis Kiadó, 1993. 261–262.

- Milyen célból szólal meg a lírai én? Válaszoljon a cím és szöveg összefüggésében! 5 pont
- Milyen jelentéseket hordoz a virág-motívum a versben? 5 pont
- Értelmezze az évszaktoposzok szerepét a költeményben! 5 pont
- Milyen stílusalakzatok által fejezi ki érzelmeit a lírai én? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Két pszichológus – Stefan Stieger és Zlatan Krizan – feltette a kérdést: az, hogy valakinek melyek a kedvenc számai, csak a személyes körülményektől (elsősorban a születési dátumtól) függ, vagy annak is van szerepe, hogy milyen kultúrában, melyik országban él az illető?

A kutatók hat országból – Ausztriából, Magyarországról, Horvátországból, Franciaországból, az USA-ból és az Egyesült Királyságból – több mint hatszáz embert kértek meg arra, hogy pontozással jelöljék meg, mennyire szeretik az 1-től 36-ig terjedő egész számokat. Az értékeléseket összevetették azzal, hogy az egyes kultúrákban karácsonykor melyik az ajándékozás napja. Magyarországon és Ausztriában ugyanis december 24-én, a kutatásban szereplő másik négy országban azonban 25-én adják át a karácsonyi ajándékokat. A kutatók gyanúja beigazolódtott: nálunk és Ausztriában a 24-es számot, a többi országban viszont a 25-öst kedvelték jobban.

Stieger és Krizan a számok népszerűségét annak fényében is megvizsgálta, hogy az egyes országokban milyen az iskolai érdemjegyek rendszere. Ausztriában az 1-es a legjobb, az 5-ös a legrosszabb jegy, hazánkban és Horvátországban viszont éppen fordítva. (Az USA-ban és az Egyesült Királyságban betűkkel minősítenek, Franciaországban pedig egy bonyolultabb, húszpontos rendszert alkalmaznak.) A feltételezés ebben az esetben is igazolódtott: Ausztriában az 1-es szám sokkal népszerűbb volt, mint az 5-ös, Magyarországon és Horvátországban pedig éppen fordítva.

Mindez azt jelenti, hogy a számokhoz – akár tudtunkon kívül is – valamiféle jelentést társítunk, és ez befolyásolja hozzájuk való érzelmi viszonyunkat.

(Mannhardt András: Szimpatikus számok. In: www.eletestudomany.hu)

- a. Fogalmazza meg egy mondatban, mi a kutatás tárgya a fenti szövegben! 5 pont
- b. Milyen információk kapcsolódnak a következő számokhoz a szövegben: *hat*, *hatszáz*, *négy*, *húsz*, *1-es*? 5 pont
- c. Írja ki a szöveg tételmondatát! 5 pont
- d. Írjon 10–15 mondatos elbeszélő szöveget, mely két konkrét vagy fiktív dátumhoz kötődik! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A hazaszeretet ábrázolása az irodalomban** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. **Zrinyi Miklós: Szigeti veszedelem**, **Mikes Kelemen: Törökországi levelek**, **Arany János: Szondi két apródja** vagy **más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott alkotás műfaji sajátosságai 5 pont
- b. a mű szerkezete 5 pont
- c. a hős bemutatásának eljárásai 5 pont
- d. a hazaszeretet ábrázolása a műben 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.